

Dahlia

№ 3, Augusti 2013

Dahlia

Medlemstidning för Svenska Dahliasällskapet

Styrelsen 2013

Ordförande

Olof Ekblad
0510-92034, 070-6592034
olof5@yahoo.com

Kassör

Eva Landers-Stål
Läkarvägen 10, 184 33 Åkersberga
0708-889247
els.support@telia.com

Sekreterare

Helena Larsson
0511-370202, 070-3997304
hlsaleby@hotmail.com

Ledamöter

Anders Johansson
0510-530388, 0703-217842
anders.0510530388@telia.com

Kerstin Carlsdotter
070-3347306
kerstincarlsdotter@spray.se

Ulla Ullberg
0510-17710, 070-6845180
ulla.u@live.se

Kontaktperson Stockholm:

Kerstin Lilja
kerstin.lilja@telia.com

Kontaktperson Göteborg:

Liz Ask
031-459239
askliz@ymail.com

Sällskapets hemsida

www.svenskdahlia.se

Webmaster

Olga Shilkova
olgaochkas@gmail.com

Årsavgiften för medlemskap är
150 kr. Bankgiro nr: 5303-7057

Dahlia trycks hos
Nossebro Mediaproduktion
Södra vägen 36, 465 31 Nossebro

Distribueras av
Ulla Ullberg

Material till novembernumret
ska vara hos Helena Larsson
senast den 28 oktober.

Omslagsbild:

Vicki – En skönblommande kaktusdahlia som
blir ca 120 cm hög och blommar med relativt
stora blommor 20–25 cm. Den är framförädlad i
USA 1987 av Robert Goss.

Foto: Olga Shilkova

Innehållsförteckning

Ordförandens spalt	3
På gång i Dahliasällskapet.....	4
Gödningsförsök/övervintring.....	5
Foton av Olga Shilkova.....	6
Berättelsen om mina dahlior	7-11
<i>Text och foto av Per Samér</i>	

Ordförandens spalt

Dahliavänner, så här på sista dagen av juli förundras man över att det har blivit en så härlig sommar de senaste veckorna och är tacksam för att ha sluppit oväder som den tromb, som passerade över trädgården för ett år sedan, skador på vissa träd syns ännu och stammen av den stora alm som fälldes ska få ligga kvar som ett minne av den otäcka upplevelsen.

Dahliorna gillar ju vatten så det har blivit att flytta runt vattenspridaren under de här torra veckorna och man ser på vissa av plantorna, som nu börjar blomma, att de är stressade av torkan och inte riktigt får fram fina välutvecklade blommor.

Vi går nu mot årets höjdpunkter när dahliorna slår ut, nya sorter för varje dag och man hoppas på att alla ska hinna visa sin blomsterprakt innan första frosten, som inte får komma på länge än.

Det är glädjande att fler av medlemmarna vill öppna trädgården för allmänheten och visa sina dahlior. Jag är säker på att ännu fler av er har dahliplanteringar som skule uppskattas av era kringboende att titta närmare på och inspireras av.

Med nästa nummer av Dahlian i november kommer vi som vanligt att erbjuda medlemmarna att göra gemensam knölbeställning från Geerlings i Holland, så det kan vara dags att börja fundera på vilka nya sorter som man ska satsa på till nästa år.

Resan till årets stora trädgårdsmässa med dahliashow i Hamburg är nu fulltecknad och vi ser fram emot en givande resa i september.

Olof Ekblad

På gång i Dahliasällskapet.

Hoppas att det blommar rikligt i era trädgårdar, för det är ju verkligen dahliasäsong nu i augusti och september.

Det är riktigt kul att två av våra medlemmar, förutom Olof, vill ha en öppen trädgård och visa sina dahlior och naturligtvis andra blommor också.

Här kommer lite information om vad som komma skall:

11 augusti medverkar dahliasällskapet vid Hembygdsgdagen i Saleby.

23 –25 augusti: Finns vi på Sofiero Trädgårdsdagar i Helsingborg

25 augusti: Öppen trädgård kl 11-17 hos Bernt Friberg och Maj-Lis Dalbrekt, Centralvägen 11, Dalum (norr om Ulricehamn). 0321-32012, eller 0731-801516.

5 september: Maria Sjöstedt visar dahlior på Botan i Göteborg.

7 september: Olof Ekblad har öppen trädgård mellan 10 – 17, Saleby.

7 september: Annika Holmgren har öppen trädgård mellan 13 – 19, Lamnhult. För mer info – ring 0472-261101.

8 september: Finns vi på Bergianskas höstfest i Stockholm.

8 september: Dahliaprakt på Sofiero. Mellan 12-16 ordnas en dag i dahliaparken. För mer info se Sofieros hemsida.

12 – 16 september: Dahliaresa till Hamburg.

Nu när blomningssäsongen är i full gång... Tag gärna bilder på era dahlior och rabatter. Skicka dem sedan till Helena (hlsaleby@hotmail.com) så vi kan ta med dem i tidningen. Det är alltid roligt att se hur ni har det där ute i landet. Man behöver inte vara proffs på att ta bilder.

Foto: Helena Larsson

Gödningsförsök / övervintring

I en artikel i Dahlian nr 4. 2012 beskriver Jörgen Möller hur han har gjort ett försök för att se hur olika gödselmedel och mängder påverkar dahliaens blomning.

Han har nu utvärderat övervintringen av knölnarna från de plantor som ingick i försöket och här kommer ett sammandrag av hans slutsatser kring detta.

Nämnas kan att bädd 1 fick pelleterad hönsgödsel, bädd 2 en låg giva NPK handelsgödsel och bädd 3 en hög giva handelsgödsel.

I bädd 1 skars 25 blommor / planta, i bädd 2, 48 / planta och i bädd 3, 66 / planta.

Plantorna var sticklingar som under säsongen utvecklade knölar.

Jag ville fortsätta försöket genom att gräva upp knölnarna i två omgångar. Första hälften grävdes upp strax efter första frosten och resten grävdes upp en bit in i december.

Knölnarna lagrades in för vintern och till min stora förvåning var det bädd 3 som hade de största knölnarna och bädd 1 de minsta, detta tyder på att plantans blomtermängd inte tär på knölnarnas utveckling.

Det har inte alls gått som jag trodde, för det första är övervintringen fantastisk och 98% av knölnarna överlevde, jag övervinttrade dem i krukor som jag brukar med hälften av jorden kvar runt knölnarna.

Den första april lades knölnarna på drivning och det var ingen skillnad på hur de utvecklade sig. Jag lät några vara kvar i lagret till den 1 juni för att se om de klarade av den långa lagringen och det gjorde de.

Min teori om att kraftig blomning ger små knölar, höll alltså inte. Det ser ut som att det är gödslingstypen och gödselmängden

som har den avgörande betydelsen både för blomning och knölbildning.

Min teori om att mycket gödsel ger mycket blomning höll dock.

Jörgens text är översatt och bearbetad av Olof Ekblad

Bädd 1

Bädd 2

Bädd 3

Foto: Olga Shilkova

Berättelsen om mina dahlior.

Det här året kunde ha varit bättre och i är-lighetens namn har jag, en och annan gång, tagit hjälp av förra årets foton för att kompensera för frostsador och sorkangrepp. Ett litet "lyft" för mig i år har varit direktim-porten från Holland. Oaktat att det mesta av de sorterna frös och tvingades starta om. Tanken var att bina och jag skulle hjälpas åt med en del korspollinering för att på så sätt locka fram lite nya varianter, men med det blev det inget i sommar. Nu får den biten vänta till nästa år, vilket jag hoppas skall bli bättre än det här.

En sak har jag lärt mig. Det är onödigt att driva knölnarna så tidigt som jag gjorde det här året. Möjligen var det glädjen av att ha ett nytt växthus som fick mig att starta i mitten av mars. Resultatet blev alldeles för gångliga plantor. Dessutom delade jag på dem för hårt. Det blir lätt så när man vill förmera sorter, vilka man är rädd om.

Jag har också lärt mig att man kan behålla blommorna i kruka (små krukor) för länge. Resultatet blir "rotsnurr". Det är ett uttryck vi använder i skogskretsar. Då främst angående gran och tallplantor. (Felet är numera avhjälpt i plantskolorna.) Det yttrar sig så, att när knölens rötter når krukans insida följer de den åt ena, eller andra hållet. De kan gå flera varv. Vad som nu hänt, när jag slagit dahlian ur krukans och satt ner den i rabatten (utan att först pilla fram rötterna ur "snurran") är att rötterna fortsätter att gå runt på samma sätt, som när plantan be-fann sig i krukans. Detta hämmar tillväxten av knölen, vilken aldrig tar sig ut ur den där "rotsnurran". Jag har faktiskt (nu i oktober) tagit upp många plantor, som fortfarande har formen av krukans de stod i när de sat-tes ut. Det samma gäller de små "klonerna" från Hemstede. Många av dem har snurrat sig hela sommaren.

Mitt förslag är att man gärna kan vara lite hårdhänt mot de plantor som vuxit så duk-tigt att de "snurrat" sig i krukans. Pilla fram

och räta ut sugrötterna. Det gör inget om några skulle råka gå av. Sådant reparerar plantan snabbt. Att behålla "snurran" är sämre.

Red. anm: Följande sidors text och foto av Per Samér

Orange Garden är från Hemstede i Holland. Enligt beskrivningen medelstor och det är den gott och väl. Och höjden är 110 cm. Det börjar väl märkas att jag är lite "svag" för just orange

Polka kommer från Weibulls. En verkligt trevlig dahlia. Vit med röd bård. En anemondahlia. Den skall enligt förpackningen bli 45 cm hög. Men med "fötterna" i lite god jord stretar den utan vidare upp till 70 cm. Det enda negativa är att den då blir vek och behöver hjälp för att hålla sig upprätt. Den sätter ogärna frö eftersom diskblommorna är mycket täta och för långa för bina att nå förbi.

Park Princess från Nelson Garden liknar mest en *Jeanne Darc* i miniatyr. Den blir bara 50 cm hög och blomman 13 cm. Vid goda förhållanden (men det har det inte varit i år) blir plantan som en tät bukett. I år satte jag den vid kanten av en ros, vilken fick för sig att utöka sitt territorium på "prinsessans bekostnad."

Purple Haze från Lord Nelson. Jag tror att man kan kalla den för anemondablia också eftersom den, omsider, får en stor och tät diskblomma. Eller är den en anemonblommande kråsdablia. Ja, jag vet inte. Men speciell är den med sina framåt inrullade, raka kronblad.

Red Fubuki kommer från Webulls. Plantan blir ca 90 cm och blommorna ca 14 cm. Det här är nog den finaste röda dabljan i min trädgård hittills. Möjligen kommer den att få konkurrens av en klart röd dekorativ som jag fick från Hemstede i våras.

Denna dahlia låg i en påse märkt "Gerlings Pimpinell". Men en pimpinell skall väl ändå vara rosa och en sådan har jag inte sett. Det kan kanske vara så att jag har bytt upp mig, för det här är en riktigt vacker dahlia. Tyvärr är den bland dem som frös ner belt 1 juni, varför jag får vänta till nästa år för att se hur den riktigt tar sig ut. Det här är den första av två blommor.

Preference från Nelson Garden är en kaktusdahlia, som gärna lämnar de innersta kronbladen släta, alltså ej bakåtrullade, vilket ger en trevlig effekt. De bladen är, som synes även något gulare. Den här är ny för i år och blommade mycket sent, de sista dagarna i september, vilket betyder att den kan vara lite blekt av höstens dunkel och möjligen nyanserar sig bättre till nästa år.

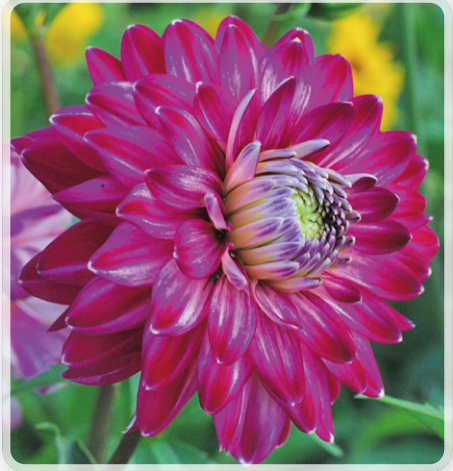
Rosella är från Green Garden och har funnits i trädgården några år. Diam. ca 18 cm och höjden kan bli 140 cm, men i år stannade den vid 110. Den har minnsann klarat av att hålla stilen i allt regnandet fastän den är ganska stor och tung.

Ruskin Splendor från Hemstede är klassad som en medelstor semikaktus. Nu har jag inte noterat den diametern, men vill minnas att den håller ca 18 cm. Höjden är 120 cm.

Sandra från Weibulls är en rosa bolldahlia. Den är ljus till nästan vit på kronbladens yterkanter och ger intryck av att vara lite frostig. Blomman är ca 10 cm och höjden en meter. Med andra ord inte särskilt stor, men den utmärker sig positivt i rabatten.

Smokey från Green Garden Har ett eget växtsätt och en blomma som skiljer sig från alla andra. Den kunde lika gärna vara någon sorts aster. Blommorna är 12-13 cm och plantan breder ut sig till en bel liten buske med höjden ca 110 cm. Smokey tillhör de senblommande sorterna, åtminstone i min trädgård.

Scaur Svinton från Hemstede såg till en början ut som vore den tillverkad av plast, (bilden nedan) eller vaxat papper. Senare bytte den lite grann färg och närmade sig orange.

Med den beskrivningen menar jag inget negativt. Kanske mer så att jag inte kan förklara mig på ett annat sätt. Nu i höst (början av oktober) har den återtagit något av det rosa.

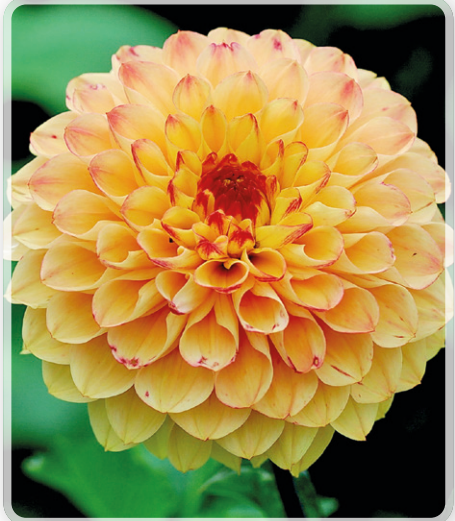
Sonora är en present från Olof Ekblad. I tidningen Dablian berättar han att det är en gammal svensk sort från 1940-talet. Jag skall vårda den efter bästa förmåga.

Snoho Wonder från Hemstede tillhör gruppen "fransade" dahlior och är verkligen praktfull. Blomman blir 18-20 cm och böjden 120. I år, med det vädret vi har haft blev den en meter.

Vulcan kommer från Weibulls och kallas där kaktusdahlia och ser ganska annorlunda ut på deras förpackning. Stor och tät, medan min Vulcan är mycket glesare och ca 14 cm.

Yellow Jill från Weibulls är en dekorativedahlia, som kanske borde sorteras som pompon eftersom blomman har svårt att nå upp till 9 cm. I beskrivningen sägs den bli 90 cm hög, men här blir den ofta mer än 120 cm.

Foto: Olga Shilkova

Svenska Dahliasällskapet